

Bokslutsrapport 2019

Region Kalmar läns bokslutsrapport omfattar en översiktlig beskrivning av det ekonomiska utfallet. Årsredovisningen med ekonomisk analys och verksamhetsredovisning lämnas till Regionstyrelsen i mars. Regionfullmäktige fastställer årsredovisningen i juni.

Sammanfattning

Resultatet för 2019 på + 170 Mkr innebär en avsevärd förbättring jämfört med föregående år. Det goda resultatet beror framför allt på värdeuppgångar i finansiella placeringar och att den höga nettokostnadsutvecklingen under 2018 och början av 2019 genom en rad åtgärder tillsammans med ökade riktade statsbidrag har kunnat bromsas. Vid avstämning mot kommunallagens balanskrav frånräknas den realiserade delen av marknadsvärdet på 181 Mkr, vilket får till följd att balanskravsresultatet blir negativt med 11 Mkr. Under året gjordes stora investeringar i Regionens fastigheter. Investeringsnivån påverkas framför allt av nybyggnad för specialistpsykiatri i Kalmar, Oskarshamn och Västervik.

Konjunkturen har nu, efter några år av stark tillväxt, planat ut vilket medför en betydligt lägre ökning av skatteunderlaget. Region Kalmar län står inför en omställning mot en nära vård där nya förutsättningar ställer krav på förändringar inom vården. För en långsiktig god ekonomisk hushållning är det därför viktigt att arbetet med kostnadseffektiviseringar fortsätter, parallellt med ständiga verksamhetsförbättringar.

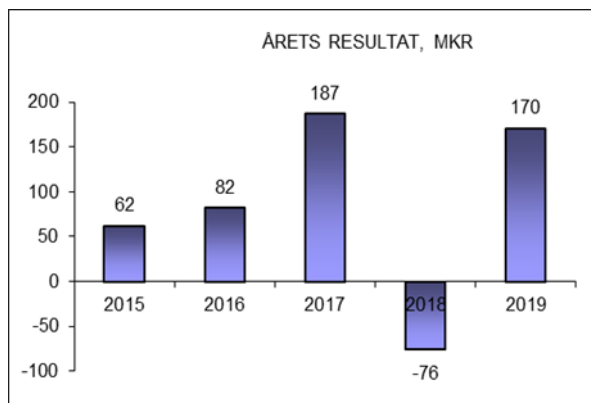
Samtidigt är det av största vikt att bibehålla verksamhetens goda resultat inom många områden. I Hälso- och sjukvårdsbarometern från SKR är invånarna Region Kalmar län nöjda när det gäller frågor som rör förtroende och tillgång till hälso- och sjukvård i stort. I Dagens Medicins ranking av landets sjukhus hamnar Västervik sjukhus på första plats och Oskarshamns sjukhus på andra plats. Även länets primärvård och psykiatri har i

mätningar fortsatt mycket högt förtroende hos invånarna.

Bokslutet i korthet

- Resultatet för 2019 uppgår till + 170 Mkr, vilket är 48 Mkr bättre än budgeterat.
- Förvaltningarna uppvisar ett budgetunderskott på 361 Mkr, medan finansieringen redovisar ett överskott med 409 Mkr.
- Finansnettot är positivt med 264 Mkr, huvudsakligen beroende på avkastningen på pensionskapitalet.
- Skatter, utjämnning och generella statsbidrag ökar med 3,5 procent, medan nettokostnadsökningen uppgår till 2,8 procent.
- Kostnaderna för bemanningsföretag ökar med 1,7 procent.
- Årets investeringar uppgår till 652 Mkr.
- Huvudorsaken till det förbättrade resultatet i bokslutet, jämfört med prognoser, är en högre avkastning än beräknat från pensionskapitalet i KLP.
- Andra positiva faktorer är högre tilldelning av riktade statsbidrag, främst den nya kömiljarden, samt effekten av kostnadsminskande åtgärder.

Årets resultat och balanskravsutredning



Resultatet för 2019 på + 170 Mkr innebär en avsevärd förbättring jämfört med föregående år. Den nya redovisningslagen som trädde ikraft 1 januari innebär bland annat att pensionskapitalet i KLP värderas till marknadsvärde. Detta i kombination med börsens positiva utveckling under året har bidragit till en betydligt högre avkastning än föregående år.

Det ska dock noteras att verksamhetens resultat, före finansnetto, fortfarande visar ett minus på 93 Mkr, vilket understryker vikten av fortsatt fokus på åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen.

Vid avstämning mot kommunallagens balanskrav frånräknas den orealiserade delen av marknadsvärdet på 181 Mkr, vilket får till följd att balanskravsresultatet blir negativt med 11 Mkr. Reglering av det negativa balanskravsresultatet 2019 måste göras inom de närmast följande tre åren. Region Kalmar län har tidigare avsatt medel till Resultatutjämningsreserven (RUR) motsvarande 145 Mkr. Enligt nu gällande riktlinjer för RUR kan dessa medel inte disponeras 2019. Detta därför att Sveriges Kommuner och Regioners senaste skatteprognos för utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket är något bättre den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren.

Utöver årets underskott kvarstår att reglera 2018 års negativa balanskravsresultat på 92 Mkr. Denna reglering ryms inom av

Regionfullmäktige beslutat resultat i budget 2020.

Analys skatte- och nettokostnadsutveckling



Skatteintäkter, utjämnings och generella statsbidrag ökar med 3,5 procent.

De senaste årens högkonjunktur i svensk ekonomi har bidragit till att skatteunderlaget fram till 2017 utvecklades mycket positivt. Konjunkturer har nu, efter många år av stark tillväxt, planat ut vilket medför en betydligt lägre ökning av skatteunderlaget från 2018 och framåt.



Den höga nettokostnadsutvecklingen under 2018 och början av 2019 har genom en rad åtgärder tillsammans med ökade riktade statsbidrag kunnat bromsas och uppgår vid årets slut till 2,8 procent. Relationen mellan intäktsutveckling och kostnadsutveckling är viktig att följa för en långsiktigt stabil ekonomi.

Den främsta orsaken till den sjunkande nettokostnadsökningen är verksamhetens intäkter i form av patientavgifter, trafikintäkter, såld vård, bidrag m m, som

uppvisar en ökning med 12,7 procent, varav de riktade statsbidragen ökar med 73 Mkr eller 18 procent. Här kan nämnas överenskommelse om utvecklade förutsättningar för vårdens medarbetare samt omställning till god och nära vård, vilka ersätter de tidigare professions-, personal- och patientmiljarderna. De tre tidigare bidragen uppgick 2018 till 108 Mkr medan de båda nya bidragen inbringar 135 Mkr. Region Kalmar län uppvisar fortsatt hög tillgänglighet vad gäller såväl besök som operation, vilket avspeglar sig i en tilldelning på 51 Mkr inom ramen för den nya kömiljarden. Övertagandet av det regionala utvecklingsansvaret har också bidragit till ökade bidragsintäkter.

Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar ökar med 4,5 procent.

Kostnaderna för inhyrd personal har under större delen av 2019 uppvisat en positiv trend, men högre kostnader under december medförde att helårsutfallet blev något högre än 2018. Psykiatri redovisar en kraftig minskning med 27 procent medan den somatiska vården ökar med 16 procent. Primärvården ligger på oförändrad nivå jämfört med föregående år. Behovet av inhyrd personal ökar fortfarande inom kategorin sjuksköterskor, medan läkarna visar en minskning.

Lönekostnaderna för den egna personalen ökar något mer än vad som kan förväntas utifrån ingångna löneavtal för 2019. Volymökningen mätt i arbetade timmar uppgår till 2,3 procent, varav övertagen verksamhet inom regional utveckling står för ca 0,5 procent. Kostnadsökningen har successivt sjunkit under året, vilket innebär att de kostnadsminskande åtgärderna har haft effekt. Motsvarande gäller även för läkemedel, material och övriga tjänster.

Den köpta högspecialiserade vården inom avtalet med Region Östergötland uppvisar en ökning i nivå med den planerade uppräknningen. Köpt vård från övriga sjukhus

visar en betydande minskning beroende på enskilda dyra åtgärder under 2018.

Under året gjordes stora investeringar i Regionens fastigheter. Investeringsnivån påverkas framför allt av nybyggnad för specialistpsykiatri i Kalmar, Oskarshamn och Västervik.

Arbete pågår inom samtliga förvaltningar för att reducera nettokostnadsutvecklingen. Det är t ex ett fortsatt stort fokus på att minska bolagsbemanningen bland annat via utlandsrekrytering och hårdare styrning. Andra aktiviteter som pågår är schemalägningsöversyn, modell för resurstilldelning i Hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt ökat fokus på förskrivning av läkemedel. Utöver dessa förvaltningsspecifika aktiviteter råder det regionövergripande fortsatt stor restriktivitet kring nyanställningar, intern representation samt resor och möten utanför Regionens egna lokaler.

Förvaltningarnas resultat

Förvaltningarna redovisar en negativ budgetavvikelse på 361 Mkr att jämföra med föregående års avvikelse på -375 Mkr. Hälso- och sjukvårdens samlade resultat har förbättrats med 23 Mkr mellan åren.

Förvaltning	2019	2018*
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-325,8	-343,5
Primärvårdsförvaltningen	-48,2	-45,0
Psykiatriförvaltningen	-0,1	-8,5
Folktandvården	0,3	-3,8
IT-förvaltningen	0,3	-1,1
Regionservice	0,2	-4,1
Centraladministrerad verksamhet	9,7	27,7
Regionrevisionen	0,7	1,6
Regionala utvecklingsförvaltningen	4,6	1,5
Kalmar länstrafik	-2,9	0,2
Summa	-361,2	-375,0

*Jämförelsetalen för 2018 har omräknats till 2019 års organisation.

Finansiella mål

Region Kalmar läns mål för det ekonomiska resultatet är 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, utjämning och generella statsbidrag. Finansieringsmålet innebär att samtliga investeringar ska finansieras med egna medel.

Redovisat resultat motsvarar 2,2 procent av de samlade intäkterna och resultatmålet uppfylls därmed. De två senaste årens höga investeringsnivå medför att finansieringsmålet inte uppfylls, vare sig för 2019 eller ackumulerat för de senaste fem åren. Självfinansieringsgraden är 73 procent för 2019 och 82 procent för femårsperioden 2015-2019.

Likvida medel minskade under året med 229 Mkr och uppgår vid utgången av 2019 till 735 Mkr.

Utmaningar inför framtiden

Konjunkturen har nu, efter några år av stark tillväxt, planat ut vilket medför en betydligt lägre ökning av skatteunderlaget. Region Kalmar län står inför en omställning mot en nära vård där nya förutsättningar ställer krav på förändringar inom vården. Med det arbete som pågår inom digitaliseringen av vården och nybyggnationer av moderna lokaler för vårdverksamheten lägger vi grunden för en effektiv och nära vård i framtiden. Det finns demografiska utmaningar som skapar allt större behov av vård och omsorg. Tillsammans med en vikande konjunktur riskerar detta att leda till obalans mellan kostnader och intäkter. För en långsiktig god ekonomisk hushållning är det därför viktigt att arbetet med kostnadseffektiviseringar fortsätter, parallellt med ständiga verksamhetsförbättringar.

Fem år i sammandrag

	2019	2018*	2017	2016	2015
Resultaträkning					
Verksamhetens intäkter	1 752	1 555	1 420	1 470	1 396
Verksamhetens kostnader	-9 371	-8 959	-8 399	-8 222	-7 755
Avskrivningar	-309	-305	-286	-273	-270
Verksamhetens nettokostnader	-7 928	-7 709	-7 265	-7 026	-6 629
Skatteintäkter	5 782	5 600	5 496	5 263	5 037
Utjämning och generella statsbidrag	2 052	1 973	1 858	1 740	1 567
Finansiella intäkter	393	200	162	138	132
Finansiella kostnader	-130	-140	-64	-33	-45
Resultat före extraordinära poster	170	-76	187	82	62
Extraordinära intäkter och kostnader					
Årets resultat	170	-76	187	82	62
Justerat resultat enligt balanskrav	-11	-92	147	78	39
Kassaflödesanalys					
Medel från verksamheten	741	486	644	517	465
Förändring rörelsekapital	-318	-151	-66	-161	-201
Medel från investeringsverksamheten	-652	-712	-373	-318	-240
Medel från finansieringsverksamheten	0	0	-1	0	0
Årets kassaflöde	-229	-377	204	39	24
Nettoinvesteringar	652	712	373	318	211
Balansräkning					
Anläggningstillgångar	3 399	3 057	2 650	2 562	2 519
Omsättningstillgångar	3 491	3 287	3 470	3 098	2 864
Summa tillgångar	6 890	6 344	6 119	5 660	5 382
Eget kapital	2 409	2 238	2 333	2 146	2 064
Avsättningar och skulder	4 481	4 105	3 786	3 514	3 318
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	6 890	6 344	6 119	5 660	5 382
Nyckeltal					
Årets resultat / skatteintäkter, utjämning o genere statsbidrag	2,2	-1,0	2,5	1,2	0,9
Kassalikviditet exklusive placerade pensionsmede	83	96	124	120	118
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser	35	35	38	38	38
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser	-20	-26	-27	-35	-41

*Jämförelsetalen för 2018 har omräknats enligt de nya redovisningsprinciperna.